

МЕДИА МОНИТОРИНГ

18 АВГУСТ 2023 г.

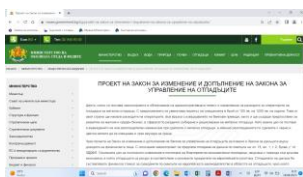
Член на:

Източник: МОСВ

Заглавие: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/proekt-na-zakon-za-izmenenie-i-dopolnenie-na-zakona-za-upravlenie-na-otpaducite/>

Текст: Целта, която си поставя законопроектът е облекчаване на административната тежест и намаляване на разходите за операторите на площадки за метални отпадъци. С предложението се увеличава лимитът на плащанията в брой от 100 лв. на 1200 лв. на година. Това от своя страна ще намали разходите на операторите, във връзка с извършването на банкови преводи, както и ще създаде предпоставки за развитие на малкия и среден бизнес, в сферата по разделно събиране и рециклиране на метални отпадъци. Като важна цел се поставя и въвеждането на нов разплащателен механизъм при сделките с метални отпадъци, а именно разплащанията по сделките с черни и цветни метали да се извършва и чрез ваучери за храна.

Чрез проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците се изменя и Закона за данъците върху доходите на физическите лица. С посочения законопроект се предлага отпадане на данъка по смисъла на чл. 13, ал. 1, т. 2, буква „г“ от ЗДФЛ. Основната цел за посоченото изменение е постигане на благоприятни икономически последици, свързани с прехода към кръгова икономика, в която отпадъците са ресурс в съответствие с основните приоритети на европейската политика. Отпадането на данъка би съставлявало финансов стимул за гражданите по смисъла на европейското законодателство в областта на отпадъците, чрез които гражданите се поощряват да събират и предават разделно събраните отпадъци на оправомощените за това лица.

Становищата могат да бъдат изпращани на ел. поща: edno_gishe@moew.government.bg

Срокът за предоставяне на становища по общественото обсъждане е 18.09.2023 г.

[Източник: Investor.bg](#)

Заглавие: Китай обмисля какво да прави с боклука от соларни панели

Растящите отпадъци след извеждането от експлоатация на соларните панели и вятърните турбини е глобално предизвикателство

Линк: <https://www.investor.bg/a/519-ekologiya/379695-kitay-obmislya-kakvo-da-pravi-s-bokluka-ot-solarni-paneli>

Текст: Китай ще изгради система за рециклиране на соларни панели и вятърни турбини в опит да намали растящите отпадъци, генерирани от индустрията, пише Ройтерс, като се позовава на съобщения на китайските власти.

Китай е най-големият производител в световен мащаб на съоръжения за соларни и вятърни паркове. Страната планира и увеличаване на използването на възобновяемите енергийни източници, за да намали въглеродния отпечатък на икономиката си. В правителствените цели е заложено до 2030 година в страната да има 1200 гигавата инсталиран ВЕИ капацитет спрямо 758 гигавата днес.

Едно от големите предизвикателства пред тази индустрия като цяло обаче са остарелите и излизашите от експлоатация панели и перки. В опит да намали отпадъците Китай въвежда нови индустриални стандарти, които определят начина за извеждане от експлоатация на съоръженията и рециклирането им, посочват от Комисията за национално развитие и реформи. Очакванията са, че до края на това десетилетие в страната ще има напълно завършена затворена система за производство и рециклиране на соларни панели и вятърни перки.

Експлоатацията на фотоволтаичните панели е около 25 години и някои от първите проекти в Китай вече започват да остаряват. Това означава, че страната има да

рециклира 1,5 млн. тона фотоволтаици до 2030 година и около 20 млн. тона до 2050 година.

Според изчисленията на Международната агенция за възобновяема енергия (IRENA), публикувано през 2022 година, отпадъците от соларни панели и вятърни паркове ще достигнат 212 млн. тона до 2050 година. От организацията коментират, че проблемът е глобален и е една от пречките за бум на сектора.

Източник: [Banker.bg](https://banker.bg)

Заглавие: Влиза в сила нов регламент за събиране, използване и рециклиране на батериите

Линк: <https://banker.bg/2023/08/17/%D0%B2%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5/>

Текст: Днес, 17 август, влиза в сила новият Регламент за батериите, който ще гарантира, че в Европа те ще имат нисък въглероден отпечатък, ще използват минимум вредни вещества, ще се нуждаят от по-малко суровини, както и ще се събират и използват повторно, а след това ще се рециклират.

От 2025 г. ще бъдат въведени мерки за подобряване на ефективността и на въглеродния отпечатък на акумулаторните батерии, използвани в промишлеността, електромобилите и леките транспортни средства.

Батериите на пазара на Европейския съюз ще могат да съдържат само най-необходимия минимум вредни вещества.

През същата 2025 година постепенно ще се въвеждат изисквания за ефективността на рециклирането, оползотворяването на материалите и рециклираното съдържание.

Целта е всички събрани отпадъчни батерии да бъдат рециклирани и да се постигне висока степен на оползотворяване, особено за суровини като кобалт, литий и никел.

От 2027 г. потребителите ще могат сами да отстраняват и заменят преносимите батерии в своите електронни устройства във всеки момент от жизнения им цикъл. В помощ на потребителите ще се въведе QR код, който ще осигури достъп до цифров паспорт с подробна информация за всяка една батерия.

Новият регламент предвижда също така производителите да гарантират, че съдържанието на литий, кобалт, никел и естествен графит в техните батерии да нямам неблагоприятни екологични или социални последици.

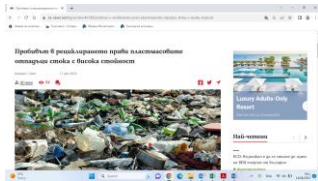
В съответствие с целите на Европейския зелен пакт, Регламентът за батериите е първият европейски законодателен акт, който възприема подход, основан на

целия жизнен цикъл, тоест при който снабдяването, производството, употребата и рециклирането са залегнали в единен закон.

Източник: [Zenews](https://ze-news.net/bg/a/view/46199/probivyt-v-reciklirano-to-pravi-plastmasovite-otpadyci-stoka-s-visoka-stojnost)

Заглавие: Пробивът в рециклирането прави пластмасовите отпадъци стока с висока стойност

Линк: <https://ze-news.net/bg/a/view/46199/probivyt-v-reciklirano-to-pravi-plastmasovite-otpadyci-stoka-s-visoka-stojnost>

Текст: Пробивът в рециклирането прави пластмасовите отпадъци продукт с висока стойност, съобщи oilprice.com. Новият метод превръща отпадъчната пластмаса в пиролизно масло, което съдържа ценни олефини, използвани в различни индустрии. Процесът предлага възможност за извличане на висококачествени алкохоли на стойност до 6000 долара на тон от отпадъчни пластмаси. Иновативната техника представя потенциални ползи за околната среда, икономически ползи, също така може да бъде вълнуващ път напред за рециклиращия сектор.

Светът е затрупан с пластмасови отпадъци. Стойността му е толкова ниска, че не съществува добра програма, която да увеличи усилията за рециклиране над 10%.

Въпреки че много американци прилежно депозират пластмасовия си боклук в съответните контейнери всяка седмица, много от тези материали, включително многослойни материали и многоцветни пластмаси не могат да се рециклират с помощта на конвенционалните методи за механично рециклиране. В крайна сметка само около 9 процента от пластмасата в Съединените щати се използва повторно, често в продукти с ниска стойност. С нова техника обаче химическите инженери от Университета на Уисконсин-Медисън превръщат пластмасовите отпадъци от продукти с ниска стойност в продукти с висока стойност.

Новият метод, описан в броя на списание Science от 11 август 2023 г., може да увеличи икономическите стимули за рециклиране на пластмаса и да отвори врата за рециклиране на нови видове пластмаса. Изследователите изчисляват, че техните методи могат също да намалят емисиите на парникови газове от конвенционалното производство на тези промишлени химикали с приблизително 60 процента.

Новата техника разчита на няколко съществуващи техники за химическа обработка. Първият е пиролизата, при която пластмасите се нагреват до високи температури в среда без кислород. Резултатът е пиролизно масло, течна смес от различни съединения. Пиролизното масло съдържа големи количества олефини – клас прости въглеводороди, които са централен градивен елемент на днешните химикали и полимери, включително различни видове полиестери, повърхностноактивни вещества, алкохоли и карбоксилни киселини.

В настоящите енергоемки процеси като парен крекинг, производителите на химикали произвеждат олефини, като подлагат петрола на изключително висока топлина и налягане. В този нов процес екипът от учени възстановява олефини от пиролизно масло и ги използва в много по-малко енергоемък химически процес, наречен хомогенна катализа на хидроформиране. Този процес превръща олефините в алдехиди, които след това могат да бъдат допълнително редуцирани във важни индустриални алкохоли.

Тези материали с по-висока стойност включват съставки, използвани за направата на сапуни и почистващи препарати, както и други по-полезни полимери, събщи Джордж Хубер (George Huber), професор по химическо и биологично инженерство, който ръководи работата заедно с постдокторантския изследовател Houqian Li и докторанта Jiayang Wu.

Рециклиращата индустрия може скоро да приеме процеса. През последните години най-малко 10 големи химически компании изградиха или обявиха планове за съоръжения за производство на пиролизни масла от отпадъчна пластмаса. Много от тях прекарват пиролизното масло през парни крекери, за да произведат съединения с ниска стойност. Новата техника за химическо рециклиране може да осигури по-устойчив и доходоносен начин за използване на тези масла.

Изследването е съвместно усилие в няколко различни отдела на университета. Следващата стъпка за екипа е да настрои процеса и да разбере по-добре какви комбинации от рециклирана пластмаса и катализатор произвеждат конкретни крайни химически продукти.

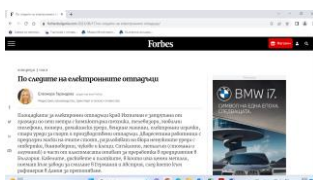
Безпорядъкът, раздразнението, замърсяването и щетите, дължащи се на пластмасовите отпадъци в околната среда, са бързо нарастващ проблем. Има дори ранни изследователски усилия, които показват, че малка частица пластмаса се натрупва в телата ни – до ефекти, които все още не са напълно изяснени.

Пластмасите са прекрасни материали, без съмнение и напълно доказани. Никой с разум не се противопоставя на използването им. Но растежът на пазара и огромният набор от употреби, които разпространиха отпадъците по цялата планета, се превръщат в чудовище, с което науката и светът трябва да се справят по всякакъв начин.

Източник: Forbes

Заглавие: По следите на електронните отпадъци

Линк: <https://forbesbulgaria.com/2023/08/17/%D0%BF%D0%BE-%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D1%82%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D1%8A%D1%86%D0%B8/>

Текст: Площадката за електронни отпадъци край Ихтиман е затрупана от грамади по пет метра с компютърна техника, телевизори, мобилни телефони, тонери, домакински уреди, вендинг машини, електронни играчки, стари уреди за спорт и производствени отпадъци. Двадесетина работници с предпазни маски на очите стоят, разглобяват на бюра ненужните уреди с отвертки, винтоверти, чукове и клещи. Стъклото, металът (стомана и алуминий) и част от пластмасата отиват за преработка в предприятия в България. Кабелите, дис-ковете и платките, в които има ценни метали, поемат към заводи за смилане в Германия и Австрия, след което към рафинерия в Дания за претопяване.

„Ние събираме 2 хил. тона електронни отпадъци годишно, а в България се бълват около 50 хил. тона. Голяма част изобщо не стига до площадките или стои по къщите, защото хората не знаят какво да правят“, казва Даниел Костов, основател на Ecologica. Компанията извозва и рециклира електронни устройства и прави близо 1 млн. лв. приходи годишно. Процесът на обработване е изключително бавен, защото се използва предимно ръчен труд.

С това темпо отпадъците, разтоварени от камионите през юни 2023 г., ще стигнат до рециклиране след пет години, обяснява Костов, което звучи доста шокиращо. Преди време е имал планове да изгради завод за рециклиране на електронни устройства, но като вижда, че голяма част от отпадъка отива на бунищата вместо на площадката за обработка, се отказва и започва да се бори това да се промени.

Навремето в Техническия университет в София Костов се е учил да произвежда електронна техника, а сега е в сектора за унищожаване и рециклиране на отпадъка. В първите години след университета той има собствена компания за търговия на офис техника – Tonerdirect, и в бурна надпревара с конкуренцията иска да продава все повече и повече на големи клиенти. Ако някой иска да се отърве от старите компютри, отговаря му кратко – „не мога“, „не знам“. Запитванията обаче растат и той започва да гледа на тях като лийдове за услуга, от които може да печели пари.

Има търсене, има и законови изисквания, които подтикват компаниите да търсят тази услуга. Вижда изключително много плюсове и нито един минус, освен многото работа. Няма и конкуренция, за разлика от търговията, където става „твърде пренаселено“ и само с лакти може да успее. Костов споделя идеята с баща си, който също като него е инженер по електроника и управлява предприятие „Електроапаратурни заводи“.

„Тази електроника съдържа ценни метали. Ако ги събираш, може да си полезен на обществото и ще печелиш от суровините“

Посочва му няколко фактора в подкрепа, че държавата, която трябва да гарантира екосистемните услуги, не се справя добре, а общинските инициативи за разделно събиране на отпадъци не са особено ефективни. Всичко това отваря ниша за частната инициатива.

Даниел Костов решава, че може да направи малък завод за рециклиране на електронни устройства, но не знае как. През 2002 г. той посещава специализирано изложение в Германия. Там се среща с представители на Electrocycling – държавна компания, създадена да рециклира растящата планина от електронни отпадъци в Германия, които го канят да посети завода в Бад Харцбург. Когато отива, вижда напълно автоматизирани процеси за

смилане и сортиране на пластмаса и метал и фракции. С около 190 служители заводът обработва близо 55 хил. тона електронни отпадъци годишно. Представя си да направи нещо подобно, но в малък мащаб.

Купува земя до Стара Загора, за да е на централно място в страната. Прави си сметка, че като през 2006 г. влизат в сила наредбите за оползотворяване на отпадъци, всеки от производителите на електроника ще се договаря с някоя организация за оползотворяване на отпадъци да събира отпадъците и да рециклира срещу такси. За целта трябва да създаде Организация за оползотворяване на отпадъци, в която да покани всички вносители и производители на техника и да изгради база за рециклиране. По регламент обаче рециклаторите и организацията не може да са собственост на един и същ човек. Затова прехвърля собствеността на земята на трето лице, както и плана за бъдещото предприятие, но остава измамен. Губи земята.

Било е „за добро“ вероятно, защото в по-късен етап, като изгражда базата в Ихтиман, разбира, че е твърде смело да мечтае за завод. Регламенти и наредби има, но няма контрол върху тях. Електронните отпадъци отиват на сметището и само нищожна част стигат до площадките за рециклиране. При това положение няма обеми, които да оправдаят инвестициите в скъпи машини. Обмисля да вземе китайски линии за 300 хил. лв., но това е „аматорска работа“.

Първите клиенти идват от търговската му компания за офис техника Tonerdirect, на които предлага да им събира и рециклира електронните отпадъци. Клиентите харесват, че фирмата е екологична, но започват да се объркват каква точно дейност развива – търговия или рециклиране, което не е добре. Костов отделя бизнеса с рециклирането в нова фирма – Ecologica, и кани най-опитния си служител Петър Гаджев за партньор.

Двамата успяват да осигурят постоянен поток на електронни отпадъци от министерства, банки, общини, болници. Институциите са длъжни да спазват законовите изисквания за оползотворяване на отпадъците и с тях преговорите се водят лесно. В следващия етап той започва да изгражда мрежа от подизпълнители в страната, но там не всичко върви гладко. Едните са фирми от бизнеса с отпадъци, запознати със законите и добри в логистиката. Не се страхуват да се изцапат, но повечето са в сенчестия бизнес. Никога не спазват обещанията. Вторите са IT фирми, а служителите там са свикнали да работят на чистичко в офиси и не са много ефективни в събирането на електронни отпадъци.

От пет години Ecologica вече не търси клиенти, защото търговците напускат демотивирани, че компанията няма капацитет да обработи сделките и работата им се обезсмисля. Проблемите идват от логистиката и ниската производителност на ръчния труд. „Исках да имаме много продажби, пътувах непрекъснато и ходех на срещи, а се оказа, че няма нужда. Подобрихме качеството на услугата и клиентите сами дойдоха. Доведоха и други, а аз спрях да се ядосвам“, казва Костов. След бърза справка в компютъра установява, че за последния месец компанията има 20 нови клиента, и то все големи – като Praktiker, „Топ куриер“, една голяма клиника и софтуерна компания и др. Възможно е и конкуренцията да е намалала.

Съдържанието на ценни метали в новите електроники става все по-ниско и големите компании за скрап, които са регистрирали десетки дъщерни компании за рециклиране на електроника, опаковки, гуми, лампи и батерии, губят интерес, забелязва Костов: „Старите сървъри, компютри и медицинско

оборудване се изкупуваха по 30 хил. евро на тон, а сега ги продаваме за 1000 евро на тон. Това не са сделки за големи компании, които се вълнуват от много пари.“

Той е доволен, че откакто се заговори за ESG, голяма част от производителите се грижат по-отговорно за отпа-дъците си. Телекомите, банките и IT фирмите са най-активни в рециклирането на старите електронни уреди заради изискванията на GDPR, според които отговорността за заличаването на данните е на бизнеса. Въпреки това малко фирми, които генерират отпадък, вкарват данни в Националната информационна система за отпадъци (НИСО), което замъглява истинската картина.

След като работата на НИСО се оказва неефективна, Костов решава да направи надеждното и бързо извозване и рециклиране на уреди достъпно за възможно най-много фирми и домакинства. Той създава информационна система Myecologica, в която всеки може да заяви уред за извозване или че иска да бъде ремонтиран или дарен, ако работи. (Tonerdirect извършва ремонтни услуги.)

Колкото повече неща се правят за удължаване на живота на уредите, толкова по-малко ще се трупат на бок-лука. От позицията си на човек, отдаден на екологията и опазването на околната среда, той вече не приветства стратегията за „Планирано остаряване“, при която даден продукт е проектиран да има кратка продължителност на живота, така че клиентите да правят нови покупки в името на развитието на технологиите.

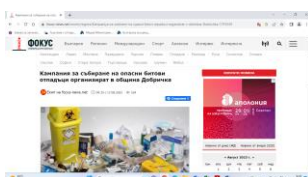
Костов създава и образователна платформа Going Green за екологичното знание и компетентност в училища и става ментор на Junior Achievement по теми за опазването на околната среда.

„Всички в сектора трябва да работим за по-добра информираност на населението и за намаляване на отпадъците. Задачата е да осигурим по-добра среда остарялата техника да се рециклира на 100%“, казва той. Смята, че не е достатъчно да обясниш на някого, че има екологични изисквания, а трябва да се осигурят условия и места, където всеки да си занесе отпа-дъка: „Ако има адекватен апарат за спазване на регламентите, електронните отпадъци ще стигат до площадките за рециклиране и тогава спокойно може да вдигнем завод за преработка като в Германия“.

[Източник: Фокус](#)

Заглавие: Кампания за събиране на опасни битови отпадъци организират в община Добричка

Линк: <https://www.focus-news.net/novini/regioni/Kampaniya-za-subirane-na-opasni-bitovi-otpaduci-organizirat-v-obshtina-Dobrichka-1791039>

Текст: Мобилен събирателен пункт за опасни отпадъци ще бъде разположен до сградата на кметството в село Паскалево на 19 септември (вторник), съобщават от Община Добричка. В часовете от 10:00 до 16:00 живеещите в Паскалево ще имат възможност да предадат опасни битови отпадъци: живакосъдържащи уреди – луминисцентни тръби, живачни термометри; лакове и бояджийски материали – бои, политури, разтворители, лепила, мастила; домакински препарати и химикали – дезинфектанти, белина, пестициди, киселини, химикали; замърсени опаковки - съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества; фармацевтични продукти – лекарства с изтекъл срок на годност.